

JULKINEN KUULUTUS HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös kaivoslain mukaisessa valitusasiassa

---

Dnro 2161/03.04.04.04.33/2024

Kuulutuksen julkaisupäivä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden verkkosivuilla

12.6.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **19.6.2026**.

Asia

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 12.6.2026 nro 933/2026, valitus Paltamon kunnan alueella sijaitsevan Paltamo P1 -nimisen malminetsintäalueen malminetsintälupaa (lupatunnus ML2024:0050) koskevassa asiassa.

Luvanhakija

Metals One Exploration Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **12.6. – 20.7.2026**

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/pohjois-suomenhallinto-oikeus/fi/index/julkisetkuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **20.7.2026**.

12.6.2026

Dnro 2161/03.04.04.04.33/2024

Asia Valitus malminetsintälupaa koskevassa asiassa

Valittajat Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry
Kansalaisten kaivosvaltuuskunta - MiningWatch Finland ry
Vesiluonnon Puolesta ry

Yhdyshenkilö: Ari Jäntti

Luvanhakija Metals One Exploration Oy (jäljempänä yhtiö)

Edustaja: Robert Mannström

Päätös, josta valitetaan

**Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes 15.10.2024
Lupatunnus ML2024:0050**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (jäljempänä Tukes) on myöntänyt yhtiölle malminetsintäluvan ML2024:0050 (Paltamo P1). Malminetsintälupa on voimassa enintään neljä vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Tukes on todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset.

Tukes on määrännyt kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin 1–2 voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Malminetsintäalue sijaitsee Paltamossa ja sen pinta-ala on 322,53 hehtaaria. Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla eikä jokamiehen oikeudella 150 metriä lähempänä

asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Malminetsintäalueelle kohdistuu vireillä oleva Hukkasalon tuulivoimaosayleiskaava. Muutoin hakemusalueella ei ole voimassa yleis- tai asemakaavoja, eikä kunnalla ole tiedossa muita malminetsintäalueelle kohdistuvia maankäyttösuunnitelmia tai rakennushankkeita. Malminetsintäalueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000 -verkoston kohteita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita eikä pohjavesialueita.

FinnAust Mining Northern Oy on aikaisemmin kairannut yhteensä kahdeksan ja Geologian tutkimuskeskus kaksi timanttireikää alueella ja sen välittömässä läheisyydessä. Kairaustulokset osoittavat, että alueella on mineralisoitunut mustaliuskejakso. Näihin, alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: nikkeliä (Ni), sinkkiä (Zn), kuparia (Cu), kobolttia (Co) ja grafiittia (GRAF).

Päätökseen sisältyvät muun muassa seuraavat lupamääräykset:

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

(--)

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 sallituilla menetelmillä ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle

nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut täydennyksenä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

(--)

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaus-toimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100 m³ vuorokaudessa, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareivät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Kaivoslaki (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäyteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asemakaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnonsuojelulla rauhoitettuja.

(--)

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Tutkimuskairauksissa merkittävästi kertyvä kairaussoija ja kivimurska tulee kerätä pois maastosta.

Alle kilometrin etäisyydellä lupa-alueesta on tehty liito-oravahavainnot. Luvan haltijan tulee huomioida liito-oravien mahdolliset kulkureitit, jotta lajin yksilöillä on mahdollisuus liikkua sekä uusilla alueilla että elinpiirin eri osien välillä.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisesti rauhoitettujen yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsäntien kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty.

(--)

Lupa-alueella on vireillä Hukkasalon tuulivoimayleiskaava. Tulevat tutkimukset tulisi pyrkiä keskittämään mahdollisimman nopeasti ensisijaisesti niille alueille, joille mahdolliset muut suunnitelmat esimerkiksi tuulivoimaan kohdistuvat. Poissulkemalla nopeasti alueita, joissa ei ole merkittävää malmipotentialia, tuetaan tehokasta malminetsintää.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Kainuun ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5), Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 6) ja Kainuun museon lausunnossa (Liite 7) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen ja tarvittaessa päivittää kaivannaisjätejätehuoltosuunnitelmaa Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Kainuun ELY-keskukselle ja Kainuun museolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 §, 12 § ja 69 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaiikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana.

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;

- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa
- 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta

(--)

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksen kohteena oleva päätös on ensisijaisesti kumottava tai toissijaisesti palautettava Tukesille uudelleen käsiteltäväksi luvan korjaamiseksi valituksesta ilmenevin tavoin. Päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä. Valittajien oikeudenkäyntikulut on korvattava ensisijaisesti siten, että Tukes ja luvanhakija kumpikin korvaavat oikeudenkäyntikuluista puolet tai toissijaisesti Tukes on velvoitettava korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan 900 eurolla.

Lupa on kaivos- ja ympäristölainsäädännön vastainen ja perustuu puutteelliseen ja virheelliseen selvitykseen. Lupamääräykset ovat jääneet puutteellisiksi siten, että lupa ei täytä hallintolainsäädännön velvoitteita luvan selvydestä. Ilmoitetut menetelmät ovat ilmeisen haitallisia ja toiminnanharjoittaja ei ole uskottava. Valituksenalaisessa päätöksessä on kysymys poikkeuksellisen vaarallisesta jätteestä johtuen korkearikkisistä mustaliuskeista, mikä pilaa ympäristöä. ELY-keskus on vaatinut pintavesien suojavyöhykkeitä ja todennut, että mustaliuske voi vaarantaa pintavedet sekä kiinnittänyt huomioita pohjavesien suojeluun. ELY-keskus on tuonut esille myös vaikutukset liito-oravan tunnetuilla alueilla kilometrin päässä sekä ristiriidan hyväksytyin tuulivoimakkaan kanssa. Liito-oravien esiintymiä ei ole kartoitettu eikä Tukes ole laatinut selvityksiä toiminnasta aiheutuvasta melusta.

Kairaussoija on kerättävä talteen ja jäte on käsiteltävä asianmukaisesti. Kairausvedet on kerättävä talteen ja puhdistettava. Hakemukseen ei ole liitetty asianmukaista kaivannaisjättesuunnitelmaa. Kaivannaisjättesuunnitelma ei vastaa kaivannaisjäteasetuksen liitteiden vaatimuksia esimerkiksi jätteiden geokemiallisen karakterisoinnin osalta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Tukes on antamassaan lausunnossa vaatinut valituksen ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen hylkäämistä perusteettomana.

Yhtiö ei ole varatusta tilaisuudesta huolimatta antanut selitystä.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa valituksen kohteena olevan päätöksen ja palauttaa asian Tukesille uudelleen käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus valittajien oikeudenkäyntikuluvaatimuksen enemmälti hyläten velvoittaa Tukesin korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut 200 eurolla.

Asian tultua tällä päätöksellä ratkaistuksi lausuminen valituksen kohteena olevan päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Perustelut

Malminetsintäluvan myöntäminen

Asiassa saatu selvitys

Yhtiön lupahakemuksesta ilmenee, että Paltamo P1 -niminen malminetsintäalue sijaitsee Paltamon kunnassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Alueella on aiemmin tehty malminetsintätutkimuksia ja alueella tiedetään olevan nikkeliä, sinkkiä, kuparia, kobolttia ja grafiittia Talvivaara-tyyppisessä mustaliuskeessa. Yhtiön tutkimussuunnitelmaan kuuluu geofysikaalisia maasto- ja lentomittauksia, timanttikairausta ja mahdollisesti kalliopinnan näytteenottoa kevyellä kalustolla. Alueen muodostuma on tulkinnan mukaan usean kilometrin pituinen ja koko muodostuman tutkiminen vaatii huomattavan määrän syväreikiä.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) on malminetsintälupahakemuksen johdosta antamassaan lausunnossa todennut muun ohella, että malminetsintäalueen sijaitessa mustaliuskealueella ELY-keskus pitää erityisen tärkeänä, että kiviainesta ei tulisi paljastaa laajalta alueelta, jotta alueelta ei lähtisi sadeveden mukana hapanta ja metallipitoista valumaa. Mustaliuskeainesta voi esiintyä myös moreenissa tunnettuja kallioperäesiintymiä laajemmalla alueella. Hakija ei ole esittänyt hakemuksessaan erillistä jätehuoltosuunnitelmaa, mutta hakemuksessa on kuitenkin tuotu esille, että kairaussoija otetaan talteen tarpeen mukaan. ELY-keskus on katsonut, että kairaussoija luokitellaan kaivoslain mukaiseksi kaivannaisjätteeksi (ks. päätös KHO 2024:97), joka on vietävä pois alueelta. Erityisen tärkeää poisvienti on tässä tapauksessa, koska kairaussoija koostuu todennäköisesti mustaliuskeesta, joka rapautuessaan voi tuottaa hapanta valumaa. ELY-keskus on pyytänyt huomioimaan alueen ojitustiheyden. Maahan kajoava toiminta ja raskaalla kalustolla liikkuminen lisää kiintoainehuuhtoumien riskiä. Malminetsinnässä on jätettävä pintavesiin riittävät suojavyöhykkeet, ettei maa-aineksia, kairaussoijaa tai hapanta valumaa kulkeudu pintavesiin. Suojakaistojen leveys riippuu muun muassa maalajista, maanpinnan kaltevuuksista ja alueen kasvillisuudesta. Suojavyöhykkeen määrittämisessä tulee huomioida mahdollinen tulvimisalue, jota ei lasketa suojakaistan leveyteen. Suojavyöhykkeellä on vältettävä

koneilla liikkumista, jotta ei synny suojakaistan tehoa heikentäviä oikovirtauspaineita. Soistuneilla turvemailloilla ja muilla vastaavilla kosteilla alueilla työt suositellaan suoritettavaksi talvikuukausien aikana kasvillisuuden ja maanpinnan kuormituksen sekä maastoon jäävien jälkien minimoimiseksi. ELY-keskus on muistuttanut, että vesistön tilan heikentymistä voidaan pitää kaivoslain 11 §:n tarkoittamana merkittävänä muutoksena luonnonolosuhteissa, jota malminetsinnästä ei saa aiheutua. Tällainen merkittävä muutos voi aiheutua esimerkiksi mustaliuskepitoisen kaivannaisjätteen aiheuttamasta happamoitumisesta ja raskasmetallien huuhtoutumisesta, liiallisista kiintoaineshuuhtoutumisesta tai kairauksen apuainevuodoista. ELY-keskus on arvioinut, että kun luvassa otetaan huomioon ELY-keskuksen lausunnossa esille tuodut huomiot, luvasta ei aiheudu kaivoslain 11 §:ssä tarkoitettuja haittoja tai vaikutuksia.

Yhtiö on täydentänyt hakemustaan erillisellä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmalla. Suunnitelmasta ilmenee, että lupa-alueella on tarkoitus suorittaa kahdenlaista näytteenottoa kairaamalla: kallionpinnanäytteenottoa pienellä kairauskoneella ja syväkairausta suuremmalla kairausyksiköllä. Näissä molemmissa menetelmissä nousee maanpinnalle jonkin verran kairaussoijaa. Kallionpinnanäytteenotossa reiät ovat yleensä pystyjä ja menevät moreenin läpi ja näyte otetaan 1–3 metrin pituudelta kallion pinnasta. Tässä kairauksessa muodostuva soijamäärä on hyvin pieni ja koostuu yleensä moreeniaineksesta. Reikäsyvyys on yleensä 5–15 metriä. Tätä kairaussoijaa ei ole tarkoitus kerätä talteen. Timanttikairauksessa reikien syvyys vaihtelee ja samalla myös kairaussoijan määrä vaihtelee. Paltamo P1 lupa-alueella kalliosta tulevan kairaussoijan koostumuksesta suurin osa tulee kiisuttomista tai vähäkiisuisista kiillegneisseistä/liuskeista, graniittisista juonista, kiisupitoisista grafiitti-/mustaliuskeista ja vaihtelevasti kiisuja sisältävistä karsi/kvartsikivistä, talkki-karbonaattikivistä. Kairauksen tavoitteena on lävistää niin kutsuttuja mustaliuskeita, joissa kiisujen määrä vaihtelee runsaasti. Näiden grafiittipitoisten vyöhykkeiden yksittäinen paksuus vaihtelee yleensä muutamista metreistä mahdollisesti kymmeneen metriin. Yleensä timanttikairareivät lävistävät myös useita, kapeita ruhjevyöhykkeitä, joilla voi olla vaikutusta pintaan nousevan kairaussoijan määrään. Kairauksissa käytetään olosuhteiden niin vaatiessa suljettua kairausvedenkiertoa ja soijan talteenottoa. Soijan talteenotto tapahtuu erillisellä talteenottolaitteella. Talteen otettu soija kuljetetaan paikalliselle jätteenkäsittely-yhtiölle asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Koska kairakoneen alle laitetaan myös yleensä pressu, sille kerääntyvä kairaussoija ja muu mahdollinen jäte voidaan kerätä talteen.

Oikeudellinen arviointi

Kysymystä siitä, voidaanko malminetsintälupa myöntää, arvioidaan kaivoslaissa säädettyjen edellytysten ja esteiden perusteella. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti lupa on myönnettävä, jos hakija osoittaa, että kaivoslaissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Malminetsintälupaa myönnettäessä on tullut varmistua siitä, ettei malminetsintäluvan myöntämiselle ole kaivoslain 46 §:n 1 momentissa tarkoitettuja esteitä, eikä malminetsinnästä aiheudu kaivoslain 11 §:n

2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä vaikutuksia, kuten merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista taikka muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

Hallinto-oikeus toteaa, että kysymyksessä oleva malminetsintäalue sijaitsee mustaliuskealueella. ELY-keskuksen lausunnon mukaan malminetsinnästä voi tällaisella alueella toimittaessa aiheutua haitallisia ympäristövaikutuksia, ja ELY-keskus on pitänyt tärkeänä, että mustaliuskeesta mahdollisesti aiheutuva hapan valuma otetaan toiminnassa huomioon ja että todennäköisesti mustaliuskeesta koostuva kairaussoija kuljetetaan pois malminetsintäalueelta. Valituksen kohteena olevasta päätöksestä ei käy ilmi, että kysymyksessä olevan malminetsintätoiminnan vaikutuksia mustaliuskealueella olisi arvoitu ja vain merkittävästi kertyvä kairaussoija ja kivimurska on määrätty kerättäväksi pois maastosta. Edellä todettu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että Tukes ei ole lupaharkinnassaan hallintolain 31 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä eikä arvioinut malminetsinnän harjoittamisesta mahdollisesti aiheutuvia vaikutuksia ja riskiä. Lupaharkinta on siten ollut tältä osin puutteellista. Kun otetaan huomioon ELY-keskuksen lausunnossaan mustaliuskeeseen esiintymisestä sekä vesistöjen suojaamisesta esittämät seikat, yksinomaan Tukesin päätöksessä annettujen määräysten perusteella ei voida varmistua siitä, että luvan mukaisesta malminetsinnästä ei aiheudu kaivoslaissa kiellettyjä ympäristövaikutuksia. Näissä oloissa oikeudelliset edellytykset lupamääräysten riittävyuden arvoimiseksi hallinto-oikeudessa puuttuvat, joten valituksen kohteena oleva päätös on kumottava ja asia on palautettava Tukesille uudelleen käsiteltäväksi.

Asian tultua edellä lausutuilla perusteilla ratkaistuksi, lausuminen muista valitusperusteista ei ole tarpeen.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnin osapuoli on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asiassa ei ole ilmennyt perusteita velvoittaa yhtiötä korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikuluja. Oikeudenkäynnin on katsottava aiheutuneen Tukesin virheestä. Tähän nähden ja asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen olisi kohtuutonta, että valittajat joutuisivat vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän vuoksi hallinto-oikeus velvoittaa Tukesin korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut edellä ratkaisuosasta ilmenevällä kohtuulliseksi arvioimallaan määrällä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kaivoslaki 9 § 1 ja 2 mom ja 10 § 1 mom
Hallintolaki 9 §

Muutoksenhaku

Tämä päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätöksen antopäivä näkyy päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Valituslupa, julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Marja-Riitta Tuisku, Laura Juntunen ja Inkeri Ylitalo.

Esittelevä jäsen

Laura Juntunen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittajien yhdyshenkilö, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, asiakirjoineen sähköpostitse

Luvanhakijan edustaja, sähköpostitse

Sähköpostitse Paltamon kunnanhallitus, jonka on kaivoslain 166 §:n 2 momentin mukaisesti julkaistava viipymättä tieto tästä päätöksestä kuntalain 108 §:ssä säädettyinä kunnan ilmoituksena.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
  - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
  - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisäännistä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot
- jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava
- sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Lisäksi korkeimmalle hallinto-oikeudelle on soveltuvalla tavalla ilmoitettava valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa
- valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen valituslupahakemuksineen voi toimittaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Jos valituksen valituslupahakemuksineen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisen päivän aikana. Muutoin kuin sähköisenä asiakirjana toimitettavan valituksen valituslupahakemuksineen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä viraston aukioloajan päättymiseen mennessä kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Faksi: 029 56 40382
Puhelinnumero: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024)

Valituslupa, julkinen kuulutus